

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 7Ssk/105/2021
Identifikačné číslo spisu: 4021200275
Dátum vydania rozhodnutia: 26. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:4021200275.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu: A. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. právne zastúpený: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s. r. o., Pribinova 9, 940 62 Nové Zámky, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa - ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8 a 10, 813 63 Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 12743-2/2021-BA zo dňa 24. 03. 2021, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/38/2021 - 61 zo dňa 29. septembra 2021, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/38/2021 - 61 zo dňa 29. septembra 2021 v časti výroku vo veci nároku žalobcu na náhradu trov konania z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

O d ô v o d n e n i e

1. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 23Sa/38/2021 - 61 zo dňa 29. septembra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie“ a „správny súd“) zastavil súdne konanie a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zastaveniu súdneho konania predchádzalo podanie žalobcu zo dňa 13. 09. 2021 prostredníctvom svojho právneho zástupcu, ktorým vzal späť žalobu v celom rozsahu do vydania rozhodnutia správneho súdu s poukazom na § 63 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), a to z dôvodu, že po podaní žaloby došlo k úhrade dávok v nezamestnanosti, ktorých výplata bola napadnutým rozhodnutím zastavená. Správny súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že späťvzatie je vyjadrením dispozičného oprávnenia žalobcu, ktoré mu umožňuje disponovať s konaním a jeho predmetom. V prípade, že žalobca prejaví vôľu nepokračovať v konaní začatom z jeho podnetu formou procesného úkonu späťvzatia žaloby, správny súd súdne konanie zastaví. O trovách konania správny súd rozhodol s poukazom na § 171 SSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Podľa názoru správneho súdu,

späťvzatie žaloby zapríčinila žalovaná tým, že po podaní žaloby uhradila žalobcovi dávku v nezamestnanosti.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť žalovaná (ďalej len „sťažovateľka“). V kasačnej sťažnosti uviedla, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Sťažovateľka z dôvodu prehľadnosti a úplnosti považovala za potrebné stručne opísať skutkový stav veci. Poukázala, že v predchádzajúcom období bol žalobcovi priznaný nárok na dávku v nezamestnanosti od 20. 04. 2020 na obdobie šiestich mesiacov, t. j. na obdobie od 20. 04. 2020 do 19. 10. 2020 (183 dní). Na dávku v nezamestnanosti mal podľa žalovanej žalobca nárok len v období od 20. 04. 2020 do 26. 07. 2020 z dôvodu, že od 27. 07. 2020 došlo k vyradeniu žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie, a preto jeho nárok na dávku v nezamestnanosti zanikol. Na základe splnenia podmienok nároku na „dočerpanie“ dávky v nezamestnanosti odo dňa opätovného zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie podľa § 105 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), mal podľa žalovanej žalobca nárok na dávku v nezamestnanosti od 23. 03. 2021 do uplynutia zostávajúcej časti podporného obdobia, t. j. od 23. 03. 2021 do 15. 06. 2021. Žalovaná skonštatovala, že žalobca mal za celé uvedené obdobie dávku v nezamestnanosti vyplatenú. Žalovaná ďalej uvádza, že zo strany správneho súdu jej nebolo doručené písomné podanie, ktorým žalobca vzal podanú žalobu späť, a preto nemala možnosť vyjadriť sa k predmetným tvrdeniam žalobcu, a to najmä k tvrdeniu, že po podaní žaloby došlo k úhrade dávok v nezamestnanosti žalovanou. Takéto tvrdenie žalobcu sa žalovanej zdá nekorektné. Poukazuje, že žalobcovi nebola dávka v nezamestnanosti priznaná a vyplatená za obdobie od 23. 03. 2021 do 15. 06. 2021 z dôvodu, že by žalovaná pripustila akékoľvek pochybenie, ku ktorému by „došlo z jej strany v konaní vo veci nároku žalobcu na dávku v nezamestnanosti, príp. v konaní vo veci zániku nároku na dávku v nezamestnanosti, voči tomuto žalovaná dôrazne namietá“. Žalovaná dodáva, že žalobcovi bola dávka v nezamestnanosti za obdobie od 23. 03. 2021 do 15. 06. 2021 vyplatená z iného právneho titulu, a to v rámci nového konania - vo veci nároku na dávku v nezamestnanosti odo dňa žalobcovho opätovného zaradenia do evidencie uchádzačov o zamestnanie dňom 23. 03. 2021. Ďalej žalovaná poukazuje, že v čase, keď žalobca podal žalobu, už vedel o priznaní nároku na dávku v nezamestnanosti podľa § 105 ods. 3 zákona o sociálnom poistení a zároveň mu táto dávka v nezamestnanosti bola už aj čiastočne vyplatená. Podľa názoru žalovanej preto bola žaloba podaná na základe nedostatočne a neúplne zisteného skutkového stavu veci a zároveň vytyka žalobcovi, že nepravdivo informoval správny súd, že po podaní žaloby došlo k úhrade dávky v nezamestnanosti a takéto konanie považuje za rozpor s dobrými mravmi. Záverom dodáva, že nesprávne právne posúdenie veci vidí najmä v nároku žalobcu na náhradu trov konania. V žiadnom prípade nie je možné považovať späťvzatie žaloby za zapríčinené žalovanou z dôvodu, že po podaní žaloby uhradila žalobcovi dávku v nezamestnanosti. Žalovaná navrhla, aby kasačný súd v časti nároku žalobcu na náhradu trov konania zrušil a vec vrátil správne mu súdu na ďalšie konanie.

3. Žalobca využil svoje právo na základe zaslanej výzvy správneho súdu a vyjadril sa ku kasačnej sťažnosti žalovanej. Vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uvádza, že žaloba, ktorou sa domáhal preskúmania rozhodnutia žalovanej bola z jeho strany podaná dôvodne. Žalobca dodáva, že tvrdenie sťažovateľky, že „v čase vydania rozhodnutia nemala vedomosť o tom, že bol žalobca opätovne zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie zjavne nemôže obstáť, nakoľko nič nebránilo tomu, aby si žalovaná túto skutočnosť riadne preverila a nevedomosť žalovanej v tomto smere nemôže byť pričítaná na ťarchu žalobcu.“ Ďalej poukazuje na to, že z rozhodnutia, ktorým bola žalobcovi opätovne priznaná dávka v nezamestnanosti nie je možné zistiť, či bolo rozhodnutie vydané na základe prehodnotenia pôvodného právneho titulu alebo na základe nového právneho titulu, a touto informáciou žalobca nedisponuje do času podania vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti. V závere žalobca navrhuje, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

4. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) po tom, čo zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná riadne a včas (§ 443 SSP a § 444 SSP), oprávnenou osobou na podanie kasačnej sťažnosti (§ 442 SSP), smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 SSP), preskúmal napadnuté uznesenie správneho súdu a predchádzajúce konanie pred

správnym súdom a postupom podľa § 455 SSP bez nariadenia pojednávania, dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je potrebné podľa § 462 ods. 1 SSP zrušiť a vec vrátiť správne mu súdu na nové konanie.

5. Podľa § 452 SSP, na konanie na kasačnom súde sa primerane použijú ustanovenia druhej časti tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 462 ods. 1 SSP, ak kasačný súd po preskúmaní zistí dôvodnosť kasačnej sťažnosti, rozhodne o zrušení napadnutého rozhodnutia a podľa povahy vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie alebo konanie zastaví, prípadne vec postúpi orgánu, do ktorého pôsobnosti patrí.

7. Podľa § 63 SSP, žalobca môže do vydania rozhodnutia správneho súdu vziať žalobu späť, a to sčasti alebo celkom. Ak je žaloba vzatá späť celkom, správny súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, správny súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne správny súd v rozhodnutí vo veci samej.

8. Podľa § 99 písm. a) SSP, správny súd konanie uznesením zastaví, ak žalobca vzal žalobu späť skôr, ako správny súd vo veci rozhodol.

9. Podľa § 171 ods. 1 SSP, ak účastník konania procesne zaviniť odmietnutie žaloby alebo zastavenie konania, správny súd prizná trovy konania ostatným účastníkom konania.

10. Po preskúmaní spisového materiálu správneho súdu, kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že pôvodne podanou žalobou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia sťažovateľky č. 12743-2/2021-BA zo dňa 24. 03. 2021 vo vzťahu k nároku na dávku v nezamestnanosti voči žalobcovi. Následne bola podaná žaloba vzatá späť v celom rozsahu pred rozhodnutím správneho súdu, z dôvodu, že podľa názoru žalobcu došlo k doplateniu dlžných dávok v nezamestnanosti zo strany sťažovateľky. Správny súd uznesením zastavil súdne konanie a priznal náhradu trov konania v celom rozsahu žalobcovi. Vo vzťahu k výroku týkajúceho sa trov konania, podala sťažovateľka kasačnú sťažnosť, namietajúc najmä to, že podľa nej nedošlo z jej strany k procesnému zavineniu zastavenia súdneho konania. Poukázala na to, že ako správny orgán rozhodovala vo vzťahu k dvom rôznym obdobiam a o dvoch rôznych nárokoch na dávku v nezamestnanosti. Z toho dôvodu má za to, že správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje, že správny súd sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania nezaoberal riadne, čo bolo následkom zastavenia konania, a teda kto zaviniť zastavenie súdneho konania, ale stotožnil sa len s tvrdením žalobcu, že došlo k vyplateniu dlžných dávok v nezamestnanosti zo strany sťažovateľky. Správny súd priznal žalobcovi náhradu trov konania v celom rozsahu s poukazom na § 171 ods. 1 SSP, t. j. procesné zavinenie zastavenia súdneho konania. Podľa názoru kasačného súdu však v takomto prípade nemožno hovoriť o zavinení zastavenia súdneho konania zo strany sťažovateľky, vzhľadom na to, že sťažovateľka nedoplatila žalobcovi dlžné dávky v nezamestnanosti po podaní žaloby, ale žalobcovi vznikol nárok na dávku v nezamestnanosti z iného právneho titulu, o ktorom sťažovateľka rozhodla v inom rozhodnutí.

11. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o nedoručení späťvzatia žaloby zo strany správneho súdu, kasačný súd považuje túto námietku za dôvodnú. Správny súd tak pochybil v tom prípade, ak nedoručil na vedomie sťažovateľke späťvzatie žaloby žalobcom. Tento úkon správneho súdu má význam výlučne z hľadiska právnej istoty vo vzťahu k žalovanej, resp. sťažovateľky. Zároveň kasačný súd dodáva, že späťvzatie žaloby je subjektívnym právom žalobcu, ktorým môže dosiahnuť zastavenie súdneho konania. Súhlas žalovaného alebo ďalšieho účastníka v konaní sa na späťvzatie žaloby nevyžaduje. Rovnako ustanovenie § 63 SSP v spojení s ustanovením § 99 písm. a) SSP nekladie osobitné požiadavky na kvalitu odôvodnenia návrhu (podania), ktorým žalobca berie žalobu späť. Z hľadiska komplexného vnímania správneho súdneho konania je však samotná príčina, ktorá viedla žalobcu k späťvzatiu žaloby, do značnej miery relevantná. Možno preto považovať za vhodné, aby žalobca už priamo v podaní, ktorým vezme žalobu späť, uviedol dôvod späťvzatia žaloby, ak má tento dôvod právny význam v zmysle procesných predpisov. Späťvzatie žaloby je striktné procesným

úkonom, ktorý správny súd posudzuje vždy podľa obsahu. Rozhodujúci je pritom prejav vôle žalobcu, ktorým je správny súd viazaný.

12. Uznesenie o zastavení konania je z povahy veci vždy rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. V súvislosti s rozhodovaním súdu o náhrade trov konania, ktoré bolo zastavené v dôsledku späťvzatia žaloby, postupuje súd podľa § 171 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwgixhaylsmftxeylfgfuytomi>> ods. 1 SSP o zodpovednosti za procesné zavinenie zastavenia konania. Vo všeobecnosti platí, že zastavenie konania alebo jeho časti zaviniť v prípade späťvzatia žaloby žalobca, ktorému je z tohto dôvodu uložená povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania. Odlišne je však treba posudzovať procesnú situáciu, keď bol žalobca správaním žalovaného po začatí konania vystavený nevyhnutnosti vziať žalobu späť. Ústavný súd SR v rozhodnutí, sp. zn. I. ÚS 196/2009 uviedol, že „kritérium procesného zavinenia treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu)“. Kasačný súd poukazuje, že v danom prípade absentovala úloha správneho súdu zaoberať sa v konaní o náhrade trov konania, kto v skutočnosti zapríčinil zastavenie súdneho konania. Správny súd sa tak stotožnil len s tvrdením žalobcu, ale nezaoberal sa námietkami sťažovateľky uvedenými už vo vyjadrení k žalobe a opätovne uvedenými tiež v kasačnej sťažnosti. Obdobne tak skonštatoval aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí, sp. zn. 3Sžo/225/2010, ak súd zastavuje konanie v dôsledku späťvzatia, musí sa zaoberať pri rozhodovaní o náhrade trov konania otázkou, či niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie muselo byť zastavené. Pretože nárok na náhradu trov konania je nárokom vyplývajúcim nie z hmotného, ale procesného práva, otázku, či išlo o dôvodne podanú žalobu, je nevyhnutné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska vzťahu výsledku správania žalovaného k požiadavkám žalobcu. Ide teda o to, či sa žalobca domohol uplatneného nároku, alebo nie, pričom súd neskúma, či by bol žalobca v meritórnom konaní úspešný, alebo nie. Kasačný súd dodáva, že žalobca sa domáhal pôvodne podanou žalobou preskúmania zákonnosti rozhodnutia sťažovateľky.

13. Vychádzajúc z uvedeného vyššie kasačný súd dospel k záveru, že žalovaná dôvodmi uvedenými v kasačnej sťažnosti spochybnila vecnú a právnu správnosť rozhodnutia správneho súdu v napadnutej časti, a preto kasačný súd podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil napadnuté uznesenie správneho súdu v časti týkajúcej sa trov konania a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V ďalšom konaní bude úlohou správneho súdu vysporiadať sa s námietkami sťažovateľky vo vzťahu k trovám konania a rozhodnúť opätovne o návrhu na náhradu trov konania.

14. Právo na náhradu trov kasačného konania bude predmetom rozhodovania správneho súdu v zmysle § 467 ods. 3 SSP.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie :

